

בע"א (נתניה) 45232-05-14 - מ.נ. עבודות גינון ופיתוח נ' עיריית נתניה

בע"א (נתניה) 45232-05-14 - מ.נ. עבודות גינון ופיתוח נ' עיריית נתניה
בע"א (נתניה) 45232-05-14

מ.נ. עבודות גינון ופיתוח

נגד

עיריית נתניה

בית משפט השלום בשבתו כבית משפט לעניינים מקומיים בנתניה

[15.06.2014]

כב' השופטת הדס רוזנברג שיינרט

החלטה

1. בפניי בקשה שכותרתה "בקשה לביטול דוחות חניה וביטול ו/או עיכוב הליכי גבייה עד להכרעה בבקשה". בניגוד לאמור בכותרת הבקשה, עיון בדוחות מבהיר כי עסקין בדוחות שעניינם הפעלת מפוח עלים הגורם לרעש באזור מגורים ולא בדוחות חניה. הדוחות נרשמו לחובת המבקשת בין השנים 2012-2013.
2. בבקשתה טוענת המבקשת בתמצית כי לא ביצעה את העבירות נשוא הדוחות וכי לא קיבלה הודעה אודות הדוחות במועדים הקבועים בדין. עוד נטען כי הדוחות אינם עומדים בהוראות ובתקנות הנפקת דוח, בין היתר נוכח אי צילום ביצוע העבירה. לשיטת המבקשת, העבירות התיישנו בהיעדר המצאה כדין והוא הדין לגבי העונשים שהוטלו בגין המבקשת עותרת כי ביהמ"ש יפסוק האם בוצעה העבירה וכן ייתן פסק דין הצהרתי בדבר התיישנות העבירות והקנסות נשוא הבקשה. המבקשת צרפה תצהיר של מנהלה כתמיכה בבקשה.
3. לשיטת המשיבה, על בית המשפט לדחות על הסף את הבקשה לעיכוב הליכי הגבייה מחמת היעדר סמכות עניינית לדון בה. באשר לבקשה לקבוע כי העבירות התיישנו, ציינה המשיבה כי בוצעה המצאה כדין של הודעות תשלום הקנס ושל דרישות התשלום, לכתובתה הרשומה של המבקשת, תוך צירוף אישורי מסירה כתימוכין לטענתה. בהמשך לכך, גורסת המשיבה כי אין לקבוע שהעבירות התיישנו. עוד ציינה המבקשת כי לגבי דו"ח מספר 2444289 טרם ננקטו הליכי גבייה נגד המבקשת, בעוד שדו"ח מספר 2066587 שולם במלואו ע"י מר מוסטפא טיאהרה.
4. בערעור פלילי 99/3482 אריה פסי נגד מדינת ישראל, דן ביהמ"ש העליון בשאלה מי הוא ביהמ"ש המוסמך לדון בנושא התיישנות עונשים, כאשר באותו עניין דובר בקנסות שנגזרו בגין עבירות תעבורה. ביהמ"ש העליון פסק כי הסמכות לדון בהתיישנות קנס נתונה לביהמ"ש האזרחי ולא לביהמ"ש הפלילי שדן בעבירה, בנמקו את ההחלטה כדלקמן:

" ראשית, אין הוראה מפורשת בחוק כלשהו המקנה סמכות לבית-המשפט לתעבורה לדון בטענת התיישנותו של עונש. משכך ולאור העיקרון האמור, אין בית-המשפט לתעבורה מוסמך לדון בטענת התיישנותו של קנס שנגזר על-פי פסק-דין שנתן ושל קנס שהוטל על-פי הודעת תשלום קנס, שכמוהו כעונש שנגזר בבית-המשפט לתעבורה.

שנית, גביית קנס שלא שולם במועדו נעשית על-פי פקודת המסים (גביה), כאילו היה מס. לפיכך הואיל ומדובר בשלב של הוצאתו לפועל של עונש הקנס שהושת, שבמסגרתו נטענת טענת התיישנות, אין זה ראוי שהוא יטופל על-ידי בית-משפט שגדר סמכותו הוא טיפול בעניינים פליליים בלבד.

שלישית, בקשה להצהיר על התיישנותו של עונש קנס היא במהותה בקשה למתן סעד הצהרתי, ועל-פי סעיף 75 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב] הסמכות להעניק סעד הצהרתי מוגבלת לבית-משפט הדן בעניין אזרחי.

רביעית, נושא ההתיישנות מעלה שאלות שונות, הן במישור המשפטי והן במישור העובדתי. הבירור העובדתי של סוגיית ההתיישנות יפה לבית-המשפט האזרחי לערכאותיו. חיזוק לאופייה האזרחי של הסוגיה ניתן למצוא בעובדה, כי בהליך של בירור סוגיית התיישנותו של העונש, אין התביעה המסטרית - שהיא המייצגת את המדינה המאשימה בהליך פלילי - מוסמכת לייצגה עוד, ועל-פי סעיף 4 לחוק לתיקון סדרי הדין האזרחי (המדינה כבעל דין), תשי"ח-1958 המדינה תיוצג על-ידי היועץ המשפטי לממשלה או על-ידי בא-כוחו".

5. בע"פ (מחוזי ב"ש) 7446/06 הרפז יחזקאל נ' עיריית באר שבע, נדון מקרה הדומה בנסיבותיו למקרה שבפנינו. ביהמ"ש המחוזי קבע בהקשר זה את הדברים הבאים:

" דין היה שבקשת המערער בביהמ"ש לעניינים מקומיים תדחה על הסף, שכן לא היה זה מסמכותו העניינית להיזקק לה מלכתחילה.

סמכותו העניינית של בימ"ש לעניינים מקומיים הינה כקבוע בסעיף 55 (א) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב] תשמ"ד-1984:

"בימ"ש לעניינים מקומיים ידון בעבירות לפי פקודת העיריות, פקודת המועצות המקומיות וחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965, ולפי תקנות, צווים וחוקי עזר על פיהם, וכן בעבירות לפי החיקוקים המנויים בתוספת השלישית, לרבות תקנות, צווים וחוקי עזר על פיהם".

קנסות החניה שבנדון מקורם בעבירות שנעברו ע"י המערער בניגוד לחוקי עזר שחוקקה עיריית באר שבע, מכח סמכותה לפי פקודת העיריות, וככל שהדברים אמורים בבירור ההליכים הנפתחים בגין אותן עבירות, הסמכות לכך הינה לבימ"ש לעניינים מקומיים.

ההליך בו פתח בפני בימ"ש קמא עניינו בהשגה על מסגרת הליכי הגביה שפתחה בהן הרשות המקומית לפי פקודת המסים (גביה) ובטענתו [השגויה] כי הליך זה אינו עולה בקנה אחד עם הוראות אותה הפקודה. נמצא לנו איפוא כי הבקשה כפי שהובאה בפני בימ"ש קמא לא היתה בגדר סמכותו העניינית של בימ"ש קמא, כערכאה הדנה בעבירות מהסוג המפורט בס"ק 55 (א) לחוק בתי המשפט. מהותה של בקשת המערער בפני בימ"ש קמא היתה למעשה עתירה כנגד חוקיות פעולתה של הרשות המקומית בדרך גביית הקנסות. בירור עתירה זו אינו עולה עם מסגרת סמכותו של בימ"ש לעניינים מקומיים כקבוע בס"ק 55 (א) לחוק בתי המשפט".

6. בפסיקה שניתנה בעקבות הלכת פסי לעיל, נקבעה הפרדה בין שאלת התיישנות עבירה, הנתונה לסמכותו של ביהמ"ש לעניינים מקומיים, לבין שאלת התיישנות העונש (לרבות הליכי גבייתו), הנתונה לסמכותו של ביהמ"ש האזרחי (ראו למשל רע"א 2747/08 שאוליאן נ' חורש).

7. בהתאם להלכות שנפסקו בעניין פסי והרפז דלעיל, הסמכות לדון בהתיישנות קנסות ובבקשות לעיכוב הליכי גביית קנסות, כמו גם הסמכות ליתן סעד הצהרתי בדבר התיישנות קנסות, אינה מסורה לבית המשפט לעניינים מקומיים. לפיכך, אני דוחה את הבקשות בעניינים אלו על הסף מחמת חוסר סמכות עניינית. בקשה לביטול דוחות החניה -
8. בהתאם להוראת סעיף 229 (א)(1) לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב-1982, בקשה לביטול הודעת תשלום קנס צריכה להיות מוגשת לתובע ולא לביהמ"ש. בקשה להארכת מועד להגשת בקשה להישפט באיחור -
9. בהתאם לבקשה, נטען ע"י המשיבה כי מעולם לא נתקבלה אצלה כל דרישה כחוק לשאת בתשלום הדוחות נשוא הבקשה, וזאת עד לברור שערכה לאחרונה אצל המשיבה, בעקבות הטלת עיקולים על נכסי החברה.
10. סעיף 229 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב - 1982, קובע כדלקמן:
" (א) מי שנמסרה לו הודעת תשלום קנס, ישלם, תוך תשעים ימים מיום ההמצאה, את הקנס הנקוב בהודעה, לחשבון שצוין בה, זולת אם פעל באחת מדרכים אלה:
(תיקון מס')
- (1) הגיש לתובע, תוך שלושים ימים מיום ההמצאה, בקשה לביטול כאמור בסעיף קטן (ג), ולעניין בקשה לביטול כאמור לגבי עבירת תעבורה מהטעם שהעבירה בוצעה שלא בידי מי שקיבל את ההודעה, ובעל הרכב מבקש להוכיח מי נהג ברכב, העמידו או החנהו, בעת ביצוע העבירה, או למי מסר את החזקה ברכב, כאמור בסעיף 27ב לפקודת התעבורה - אם הגיש לתובע את הבקשה לביטול בתוך תשעים ימים מיום ההמצאה; החלטת התובע בבקשה לפי פסקה זו סופית, ואולם רשאי הנקנס להודיע על רצונו להישפט;
- (2) הודיע, תוך תשעים ימים מיום ההמצאה, בדרך שנקבעה בתקנות, שיש ברצונו להישפט על העבירה. מי שהגיש בקשה לביטול כאמור בפסקה (1) לא יהיה רשאי להודיע על רצונו להישפט כאמור בפסקה (2), אלא תוך שלושים ימים מיום המצאת ההודעה על החלטת התובע בעניין הביטול" (הדגשות שלי - ה.ר.ש.).
11. אין חולק כי הבקשה להישפט במקרה דנן מוגשת בשיהוי יחסית למועדים הקבועים בחוק. כלום יש מקום להיענות לבקשה להישפט חרף השיהוי בהגשתה?

12. בהתאם לסעיף 230 לחסד"פ: "הודיע אדם לפי סעיף 229(א) שברצונו להישפט על העבירה, תישלח לו הזמנה למשפט תוך שנה מיום שנתקבלה הודעתו; בית המשפט רשאי, לקיים את המשפט גם אם אותו אדם ביקש להישפט באיחור, ובלבד שהתקיימו התנאים האמורים בסעיף 229(ה), בשינויים המחויבים, או מנימוקים מיוחדים אחרים שיפרט בהחלטתו."
- בהתאם לסעיף 229(ה) לחסד"פ: "תובע רשאי לדון בבקשה שהוגשה לאחר המועדים האמורים בסעיף קטן (א), אם שוכנע שהבקשה לא הוגשה במועד בשל סיבות שלא היו תלויות במבקש ושמנעו ממנו להגישה במועד והיא הוגשה מיד לאחר שהוסרה המניעה."
13. ברע"פ 1260/09 סעיד נ' מ"י (פורסם בנבו) פסק ביהמ"ש העליון, מפי כב' השופט ג'ובראן: "ניתן לראות אפוא כי כאשר בעבירה מסוג "ברירת משפט" עסקינן, יש להראות כי האיחור בהגשת הבקשה להישפט נובע מסיבות סבירות, שכן הנחת היסוד היא כי הנאשם כלל אינו מעוניין להישפט בגין מעשיו".
14. בהתאם להלכה הפסוקה, השיקולים אותם ישקול ביהמ"ש בבואו לבחון בקשה להארכת מועד להישפט, עולים בקנה אחד עם המבחנים שנקבעו בפסיקה לצורך בחינת בקשה לביטול פסק דין המוגשת מכוח סעיף 130(ח) לחסד"פ, לאחר שהנאשם הורשע בבית המשפט בהיעדרו מכוח סעיף 240(א)(2) לחסד"פ.
- על המבקש להראות לפחות אחד משני טעמים המצדיקים פתיחת השער של בית-המשפט, כמו בבקשה לביטול פסק דין. האחד - סיבה מוצדקת לאי הודעתו במועד על בקשתו להישפט. השני - גרימת עיוות דין, אם הדיון בבית-המשפט, לא יתקיים (ראו למשל ע"פ (ירושלים) 40395/07 גרין נ' מ"י (פורסם בנבו); ע"פ (י-ם) 40599/07 רואמי אברהם נ' מ"י (פורסם בנבו)).
15. מן המסמכים שסומנו "ב"-י" וצורפו לתגובת המשיבה, עולה כי קיימים אישורי מסירה המצביעים על כך שהודעות תשלום הקנס נשלחו כדין בדואר רשום למבקשת וזאת בהתאם לכתובתה הרשומה ברשם החברות ובמסגרת המועדים הקבועים בחוק (ראו נספח "יא" לתגובת המשיבה). יתרה מכך, לגבי הדוחות אשר מספרם 2444289,1894286,1624683,1655984, קיימים אישורי מסירה החתומים לכאורה בידי נציג המבקשת. המסקנה המתבקשת הנה כי למבקשת נודע אודות הודעות תשלום הקנס בשנת 2012 ובשנת 2013 (בהתאם למועדי האישורים בנספחים המצורפים) ולא נמצאה לפיכך סיבה מוצדקת לאי הודעתה במועד על בקשתה להישפט. לא שוכנעתי כי הבקשה הוגשה באיחור בשל סיבות שלא היו תלויות במבקשת ושמנעו ממנה להגישה במועד או כי היא הוגשה מיד לאחר שהוסרה המניעה.
16. לאחר שבחנתי את מכלול הנתונים ואת המסמכים שצורפו הן לבקשה והן לתגובת המשיבה, סבורני כי אף התנאי של גרימת עיוות דין איננו מתקיים במקרה דנן.
- המבקשת בתצהירה כופרת באופן סתמי בביצוע העבירות, אולם אין למצוא בתצהיר כל טענה עובדתית קונקרטית כנגד הנתען בדוחות נשוא הבקשה. לא זו עם זו, טענתה הערטילאית של המבקשת, לפיה לא נשלחו אליה הודעות תשלום הקנס במועד הקבוע בחוק, לא נתמכה בהסבר עובדתי כלשהו (כגון: שינוי כתובת או טעות בכתובת שהייתה רשומה אותה עת ברשם החברות) והיא אינה עולה בקנה אחד עם אישורי המסירה החתומים מטעם רשות הדואר, אותם הציגה המשיבה. בנסיבות אלו, לא ניתן לומר כי ייגרם למבקשת עיוות דין המצדיק ביטולם של פסקי הדין הנובעים מן הדוחות.
17. נוכח כל האמור לעיל, אני דוחה את בקשת המבקשת להישפט בגין הדוחות נשוא הבקשה וכן את בקשתה להורות על בטלותם של הדוחות מחמת התיישנות עבירות. המזכירות תעביר החלטתי לצדדים.
- ניתנה היום, י"ז סיוון תשע"ד, 15 יוני 2014, בהעדר הצדדים.